

Mig segle de la residència-hospital

El passat mes de març es va complir mig segle de l'acabament de les obres de l'Hospital Verge de la Cinta, tot i que va tardar gairebé dos anys a entrar en servei. Mentre continua viva la polèmica sobre la ubicació del nou hospital i les obres del vell continuen aturades, des del mateix Hospital es comença a preparar esta commemoració amb la solemnitat i projecció nacional que es mereix.

Josep Bayerri Raga
periodista

Fins als anys quaranta del segle passat, els hospitals públics depenien de les diputacions, ajuntaments, fundacions o la Universitat, i molts tenien caràcter assistencial. La medicina privada, les clíniques, estava en mans de mútues o metges particulars. L'Hospital Municipal de la Santa Creu de Tortosa era l'únic entre Tarragona i Castelló. L'any 1945, en solament tres setmanes obrien dos clíniques amb els equipaments sanitaris més moderns: la Clínica Monegal, a un nou edifici davant de l'Estació (11.03.1945), i la Clínica de Quinta de Salud La Alianza, al carrer de la Sang, vora del Mercat (09.04.1945). A estes s'afegiren la Clínica de Lluch (12.10.1952) i, els anys següents, altres de caràcter gairebé familiar: Fornós, Matheu, Llorca, Parés... Tot plegat, convertiren Tortosa en un important centre sanitari que es projectava sobre el nord de Castelló i els pobles del Matarranya.

El canvi important havia arribat el 1944 en crear-se la xarxa assistencial de la Seguretat Social per als treballadors assalariats, que depenien

de l'Institut Nacional de Previsión (INP) i del Ministerio de Trabajo; els seus hospitals es deien *residencias sanitarias*. D'estes, depenien els centres d'atenció primària anomenats ambulatoris; el mateix any es va crear el de Tortosa, situat al carrer Màrtirs vora la ronda de l'Estació, edifici del tot provisional i insuficient, cosa que va portar les autoritats locals a demanar un equipament adequat. Així va nàixer l'Ambulatorio de la Seguridad Social, inaugurat amb molt de ceremonial (18.10.1964) i que avui acull el CAP de Ferreries.

A mesura que les residències de la Seguretat Social s'anaven convertint en els hospitals de referència de les grans ciutats, des de Tortosa es va plantejar la possibilitat de demanar-ne una. En aquells moments la ciutat tenia una notable influència política, i això, unit a la reacció ciutadana arran de la decisió d'ubicar a Tarragona el complex industrial al qual aspirava el Baix Ebre, feu que el Govern aprovés diverses demandes de Tortosa: la Residència, el Parador, el Polígon Industrial, sanejament del Delta... Abans d'acabar l'any 1972, el Govern va aprovar la construcció de la Residència Sanitària (08.11.1972); vuit mesos després (26.06.1973), l'INP del

Ministerio de Trabajo aprovava el projecte i treia a concurs la realització de l'obra; encara no havien passat dos anys (24.06.1975) que els treballs es donaven per acabats.

Al tombant de segle, la residència, és a dir, l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta (HTVC), resultava ja insuficient i les autoritats locals van començar a demanar a la Generalitat la construcció d'un nou hospital. Anem per parts. *Nou Hospital 1*: l'hospital nou fou anunciat per la consellera de Sanitat Marina Geli del PSC (15.08.2006), tot i que la gestió va trigar quatre anys fins a la presentació del projecte als terrenys del Polígon La Farinera (22.10.2010), amb una inversió de 135 milions d'euros; es va col·locar la primera pedra i el cartell anunciador, però les obres no van començar. *Nou Hospital 2*: El conseller de Sanitat Boi Ruiz de CiU va frenar-ho tot i el posterior govern de Puigdemont (04.08.2017), amb ERC a Salut, va anunciar que s'havia optat per ampliar l'actual hospital mitjançant un aparcament i un nou edifici sobre el talús que sosté el complex. Les dificultats tècniques van descartar el projecte, que va ser reformulat més d'una vegada i finalment adjudicat (28-6-2023) per un

L'actual Hospital Verge de la Cinta es va construir en solament dos anys i mig des del primer tràmit. ARXIU SETMANARI L'EBRE

import de 46 milions d'euros. Començades les obres, estes s'aturarien en trobar-se restes arqueològiques. La reacció ciutadana, amb els partits d'esquerres i els sindicats a favor del nou hospital, va portar la Generalitat a acceptar això i alhora mantenir l'ampliació del vell i va sorgir la proposta de *Nou Hospital 3* en terrenys adquirits per l'Ajuntament entre Ferreries i Roquetes, molt a prop de la primera ubicació. El projecte fou desestimat perquè els terrenys eren inundables. El compromís del nou govern local (Movem-PSC i ERC) va portar a cercar una nova ubicació i va nàixer el *Nou Hospital 4* al barri de

Sant Llàtzer. La consellera Olga Paneque del PSC assegurava (08.03.2025) que fins a finals de 2027 no estaria el pla funcional i urbanístic i que el prioritari era reactivar les obres d'ampliació de l'HTVC. Al cap de vint anys de començada la història, res de res. Per contra, l'hospital de fa cinquanta anys es feu en tan sols dos anys i mig des del primer paper.

La reflexió final és immediata. O fa mig segle les coses de l'administració es feien més ràpides, o els polítics tortosins d'aleshores tenien més influència als centres de poder que els d'ara. ■